

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η**
133/2025

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 17.6.2025 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευύχιο Παλλήκαρη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Δημήτριος Σταυρόπουλος, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «MEGA», ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΛΤΕΡ EGO MEDIA Α.Ε.», αναφορικά με διατάξεις περί προστασίας ανηλίκων και σήμανσης εκπομπών, κατά την προβολή του Μεσημβρινού Δελτίου Ειδήσεων την 10.3.2025. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 1220/11.3.2025 καταγγελία πολίτη.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 76/27.3.2025, ο οποίος ανατέθηκε στην ειδική επιστήμονα-νομικό Όλγα Γαρουφαλιά, η οποία προέβη και στην απομαγνητοφώνηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης που περιελήφθη στην με αριθμό πρωτοκόλλου 852/ΕΣ/2.6.2025 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας, παρέστη η πληρεξούσια δικηγόρος της, Σπυριδούλα Καλογήρου. Ερωτηθείσα από την Πρόεδρο, η Δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς της. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να της παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση

εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 2.7.2025, ώρα 14:00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 3657/2.7.2025 υπόμνημά του.

Την 7.7.2025 και ώρα 11:00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη - Δρίλια, πρόεδρο και τα μέλη: Σωκράτη Τσιγλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόντες ο αντιπρόεδρος Ιωάννης Πολίτης και το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση το μέλος Δημήτριο Σταυρόπουλο, ο οποίος δεν μετείχε κατά τη συζήτηση της υπόθεσης της 17.6.2025, αναγιγνώσκοντας την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 1220/11.3.2025 καταγγελία πολίτη, την με αριθμό πρωτοκόλλου 852/ΕΣ/2.6.2025 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε η ειδική επιστήμων-νομικός Όλγα Γαρουφαλιά, το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 3657/2.7.2025 υπόμνημα του σταθμού, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Το μέλος της Ολομέλειας, που δεν μετείχε στην προηγούμενη συνεδρίαση της 17.6.2025, Δημήτριος Σταυρόπουλος, δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζήτησης που έγινε κατά την ημερομηνία της ακρόασης της υπόθεσης και η δήλωσή του καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω εισηγήτρια, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως

και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων.

2. Τα άρθρα 15 παρ. 2 και 21 παρ. 1 του Συντάγματος θεσπίζουν υποχρέωση προστασίας της παιδικής ηλικίας και της νεότητας.

3. Το άρθρο 9 παρ. 3 του Ν. 4779/2021 ορίζει: «Όλα τα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων των επαναλήψεων, εκτός των διαφημιστικών μηνυμάτων, των μηνυμάτων τηλεπώλησης και των δελτίων ειδήσεων, κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με τον βαθμό της δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και στη σωματική, ψυχική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων».

4. Το άρθρο 1 της ΥΑ 106/2019 ορίζει: «Όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα εκτός των διαφημιστικών μηνυμάτων (τηλεοπτικών διαφημίσεων) και των μηνυμάτων τηλεπώλησης, όπως αυτά ορίζονται στις περ. θ' και ιβ' του άρθρου 2 του π.δ. 109/2010 αντίστοιχα, κατατάσσονται σε πέντε (5) κατηγορίες ανάλογα με το βαθμό δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και στην εν γένει σωματική, ηθική, πνευματική και ψυχική ανάπτυξη των ανηλίκων (προσώπων ηλικίας έως 18 ετών)».

5. Το άρθρο 5 της ΥΑ 106/2019 ορίζει: «1. Ειδικά για τις ενημερωτικές εν γένει εκπομπές, καθώς και τις ψυχαγωγικές εκπομπές, η κατάταξη και η αντίστοιχη σήμανση μπορεί να είναι διαφορετική για ορισμένα τμήματα ή σκηνές των προγραμμάτων αυτών. Σε κάθε περίπτωση, εκτός από την εμφάνιση του οπτικού συμβόλου ο παρουσιαστής των εκπομπών οφείλει να ενημερώνει το κοινό τουλάχιστον τρία λεπτά (3') πριν από τη μετάδοση τμημάτων ή σκηνών της εκπομπής που αντιστοιχούν στις κατηγορίες προγράμματος κατάλληλων για παιδιά άνω των 12, 16 και 18 ετών. Η ειδοποίηση αυτή προηγείται της μετάδοσης των επίμαχων σκηνών ή τμημάτων της εκπομπής, να διαχωρίζεται από αυτή, να διατυπώνεται με τρόπο σαφή, κατάλληλο και ειδικό ως προς το περιεχόμενο των συγκεκριμένων σκηνών, να αιτιολογείται η ανάγκη μετάδοσης των σκηνών αυτών και να υπάρχει προτροπή προς τους γονείς να απομακρύνουν τα παιδιά από την οθόνη. 2. Τα δελτία ειδήσεων εξαιρούνται από την υποχρεωτική σήμανση, υποχρεούνται όμως στην προφορική ειδοποίηση της παρ. 1».

6. Η προστασία της παιδικής ηλικίας έχει αναχθεί σε αντικείμενο ιδιαίτερης μέριμνας του συντακτικού νομοθέτη, ο οποίος με το άρθρο 21 την έθεσε «υπό την προστασία

του κράτους» (παρ. 1), το οποίο σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις υποχρεούται να λαμβάνει «ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας (παρ. 4)». Οι διατάξεις που αφορούν την προστασία της παιδικής ηλικίας είναι αναγκαστικού δικαίου (δημόσιας τάξης) (ΣτΕ 2572/2015).

7. Η θέσπιση από τον εθνικό νομοθέτη ειδικών ρυθμίσεων για τα ανήλικα πρόσωπα έχει ως προφανή βάση το δεδομένο της κοινής πείρας, ότι αυτά αποτελούν μια ευάλωτη και ευαίσθητη κοινωνική ομάδα που λόγω της συναισθηματικής και ψυχικής ανωριμότητάς τους, της έλλειψης εμπειριών και της μη ανεπτυγμένης κρίσης, είναι περισσότερο επιρρεπή σε άκριτη υιοθέτηση και μίμηση αλλότριων συμπεριφορών, ιδίως συμπεριφορών που προβάλλονται από τηλεοράσεως και εκλαμβάνονται (από τους ανήλικους) ως κανονικές και συνήθειες (πρβλ. και ΣτΕ 3634/2015).

8. Η προβολή κατά τη διάρκεια κεντρικού τηλεοπτικού δελτίου ειδήσεων εικόνων επίθεσης αυτοκτονίας γυναίκας, η οποία έθεσε σε λειτουργία εκρηκτικά υλικά με αποτέλεσμα τον θάνατό της και τον θάνατο παρακείμενων προσώπων μπορούσε να προκαλέσει βλάβη στην ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων και η εκπομπή έπρεπε να είχε ειδική σήμανση καταλληλότητας για το συγκεκριμένο τμήμα του δελτίου ειδήσεων και να προηγηθεί ενημέρωση του κοινού τρία (3) λεπτά προ της επίμαχης σκηνής (ΣτΕ 1370/2013).

9. Η προβολή κατά τη διάρκεια κεντρικού τηλεοπτικού δελτίου ειδήσεων σκηνών αναπαράστασης σεξουαλικών συνευρέσεων από νεαρούς που διασκεδάζαν σε νυκτερινό κέντρο στη Ζάκυνθο με κάλυψη με ημιδιαφανές φίλτρο των προσώπων των νεαρών ήταν ικανές να επηρεάσουν δυσμενώς την προσωπικότητα των ανηλίκων τηλεθεατών που θα ήθελαν ενδεχομένως να τις μιμηθούν και ότι ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάστηκε το περιστατικό (επανειλημμένη προβολή των συγκεκριμένων σκηνών σε οκτώ μάλιστα και όχι έξι κεντρικά δελτία ειδήσεων) υπερέβαινε το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη του σκοπού της ενημέρωσης του κοινού επί κοινωνικών ζητημάτων δημοσίου ενδιαφέροντος. (ΣτΕ 2984/2013).

10. Η προβολή κατά τη διάρκεια τηλεοπτικού δελτίου ειδήσεων με κάλυψη μωσαϊκού τραυματισμένων σημείων των σωμάτων ζώων που είχαν υποστεί βίαιη και βάνανυση μεταχείριση και συγκεκριμένα νεκρών ζώων, κρεμασμένων από δέντρα, δεν ήταν απαραίτητη για την ενημέρωση ή ευαισθητοποίηση του κοινού για το συγκεκριμένο ζήτημα. Το Σύνταγμα και η ΕΣΔΑ επιτρέπουν την επιβολή απαγορεύσεων και κυρώσεων με σκοπό την προστασία των ανηλίκων (ΣτΕ 2099/2013).

11. Τέλος, κατά τα στοιχεία β' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλούμενης (προβληθέντες προφορικά και εγγράφως), προέκυψαν τα εξής:

Κατά τη διάρκεια μετάδοσης του μεσημβρινού δελτίου ειδήσεων του σταθμού την 10.3.2025 παρουσιάστηκε στις 12:56 το ζήτημα του εμφυλίου πολέμου στην Συρία. Στο πλαίσιο αυτό, έγινε μία ανακοίνωση από την παρουσιάστρια του δελτίου ειδήσεων και στη συνέχεια προβλήθηκε σχετικό με το θέμα ρεπορτάζ με το εξής σπηκάζ: «Αυτά τα βίντεο κυκλοφορούν τα τελευταία 24ωρα στα social media. Φαίνεται να δείχνουν άνδρες των δυνάμεων του νέου καθεστώτος της Συρίας να βασανίζουν και να εκτελούν Αλαουίτες, μέλη της μειονοτικής ισλαμικής κοινότητας από την οποία καταγόταν ο Αλάσαντ». Κατά τη διάρκεια του ρεπορτάζ (μεταξύ 12:56:44 και 12:57:06) μεταδόθηκε σκηνή που προέβαλε έναν οπλισμένο άνδρα να χτυπάει έναν άμαχο και στη συνέχεια να τον σέρνει σε ένα χωράφι όπου βρίσκονταν περίπου πέντε οπλισμένοι άνδρες, οι οποίοι όλοι μαζί τον πυροβόλησαν. Ακούστηκαν περίπου 12 συνεχόμενοι πυροβολισμοί. Στη σκηνή αυτή προβάλλονταν μόνο οι οπλισμένοι άνδρες που έτειναν τα όπλα τους προς τον άμαχο και τον πυροβολούσαν (ακούγονταν οι αλληπάλληλοι πυροβολισμοί) χωρίς να φαίνεται ο άμαχος, πλην όμως μπορούσε να γίνει αντιληπτό τι συνέβαινε. Κατά τη δολοφονία οι στρατιώτες αναφωνούσαν «Ο Αλλάχ είναι μεγάλος». Επίσης, η σκηνή συνοδευόταν από την προβολή της εξής λεζάντας: «ΑΓΡΙΑ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ».

Η ανωτέρω σκηνή μεταδόθηκε χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση των τηλεθεατών ότι θα ακολουθήσουν σκηνές βίας ακατάλληλες για ανηλίκους όπως προβλέπει το άρθρο 5 παρ. 1 της ΥΑ 106/2019 και χωρίς να γίνει θόλωση της εικόνας.

III. Υπαγωγή

Υπό τα δεδομένα αυτά, η προβολή του συγκεκριμένου συμβάντος, που κατέγραψε ο φακός, δεν είναι ανεπίτρεπτη ενέργεια, αλλά επιβεβλημένη ενημέρωση του κοινού και ρεαλιστική κατάδειξη (μικρού μόνο δείγματος) της σκληρής, τραγικής και επώδυνης, αλλά υπαρκτής και αδυσώπητης πραγματικότητας που χαρακτηρίζει πολυετή και ατέρμονα πολεμική διαμάχη με παγκόσμια σημασία. Εξάλλου, η ίδια η εικόνα συνιστούσε είδηση και είχε πληροφοριακή αξία, για αυτό και ήταν αναγκαία η μετάδοσή της για την κάλυψη του γεγονότος. Υπό τις εκτεθείσες δε συνθήκες εκτιμάται ότι τυχόν ανήλικοι θεατές, που παρακολούθησαν τα δρώμενα (και ενημερώθηκαν για την σημασία τους), δεν διέτρεξαν κίνδυνο σωματικής, ψυχικής ή ηθικής βλάβης.

Επομένως, κρίνεται ότι ο τρόπος μετάδοσης των επίμαχου γεγονότος ήταν δικαιολογημένος, γιατί υπερείχε η ανάγκη ενημέρωσης του κοινού για ένα επίκαιρο και δημοσίου ενδιαφέροντος ζήτημα.

Κατά συνέπεια, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα ότι η εγκαλουμένη πρέπει να απαλλαγεί των συναφών ως άνω κατηγοριών περί τέλεσης των αδικημάτων περί προστασίας ανηλίκων και σήμανσης εκπομπών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Δέχεται, ομοφώνως, ότι η εγκαλουμένη εταιρεία με την επωνυμία «ΑΛΤΕΡ ΕGO MEDIA Α.Ε.», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «MEGA», δεν παραβίασε τις διατάξεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας περί προστασίας ανηλίκων και σήμανσης εκπομπών, κατά την προβολή του Μεσημβρινού Δελτίου Ειδήσεων την 10.3.2025, και την απαλλάσσει από τη σχετική κατηγορία, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 7^η Ιουλίου 2025 και δημοσιεύτηκε την 29^η Σεπτεμβρίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ – ΔΡΙΛΙΑ

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ